

Norges vassdrags- og energidirektorat
Konsesjons- og tilsynsavdelinga
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Bergen 10. mars 2009

Tilleggsopplysning til søknad om konsesjon for Håfoss kraftverk

I forbindelse med vårt høringsbrev av 1. september 2008 til konsesjonssøknaden om bygging av Håfoss kraftverk i Etneelva, Etne kommune, Hordaland, oversender vi følgende tilleggsopplysninger.

Under tema Fisk og fiske skrev vi blant annet følgende:

"NVH har opplysninger om at det tidligere har vært ål i det aktuelle vassdraget inkludert Rullestadvatnet. Hvordan situasjonen er i dag vet ikke NVH. Det har lenge vært kjent at det står dårlig til med ålen. I løpet av de siste tiårene har bestanden kollapset i Europa, med 99 prosent reduksjon i antall rekrutterende åler siden 1970. I Norge viser studier ved Havforskningsinstituttet en dramatisk nedgang i den norske ålebestanden de siste årene. Ålen står som kritisk truet, både på den norske og den europeiske rødlisten."

I sin forhåndsmelding om utbyggingsplanene i Rullestad og Skromme, Etne kommune, utgitt av Rullestad og Skromme Energi AS, august 2008, bekrefter de våre opplysninger om ål og at den fremdeles er tilstedeværende. På side 32 i den nevnte forhåndsmelding skriver de under kap. 6.1.5. Fisk og ferskvannsbiologi: Det opplyses at ørret og ål er de eneste fiskeartene i Rullestadvatnet.

Forøvrig utlegger de i samme kapittel informasjon som har relevans for Håfoss kraftverk: *"Det er anadrom laksefisk (laks og sjøørret) i Fjæraelva fra fjorden og 1-1,5 km oppover. Lakseregisteret oppgir fangsten i 2006 å være 30 laks med samlet vekt 109 kg, og 17 sjøørret medsamlet vekt 15 kg. Laksebestanden er sårbar, nær tålegrensen (kategori 3 a) hovedsakelig på grunn av lakselus"*

NVH er videre blitt oppmerksom på rapporten *"Kulturlandskapet i Åkrafjorden - Registrering av kulturlandskapsverdier og utviklingsmuligheter"* av cand. scient. Silke Hansen ved Planteforsk Fureneset fra 2003. Rapporten informerer om at: *"I henhold til kriteriene som ble brukt ved Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap (1994) vurderes Rullestadområdet som et helhetlig kulturlandskap av nasjonal verdi."*

Rapporten er finansiert av Fylkesmannens landbruksavdeling i Hordaland i forbindelse med områdetiltaksprosjekt for Åkrafjorden Grendeutval. Oppdraget var å registrere kulturlandskapsverdier i området, gi forslag til tiltak for å ta vare på kulturlandskapet i Åkrafjorden og på denne måten bidra til den lokale prosessen i området.

NVH mener at opplysningene og konklusjonene i rapporten er av så verdifull karakter at den kan være et viktig bidrag til høringen og vi tillater oss derfor å gjengi beskrivelsen av Rullestad.

”4.3.6 Rullestad med stølene

Rullestad-området er et større landskapsrom som er preget av tradisjonell jordbruksdrift og ferdsel, sannsynligvis over svært lang tid. Dagens jordbruksdrift med geit, sau og kyr og bruk av utmarksbeite og styving av trær opprettholder kulturlandskapet både i inn- og utmark. I tillegg er grunneierne interesserte i å vedlikeholde gamle hus og andre kulturminner. Rullestad-området er forholdsvis fritt for større negative inngrep og framstår derfor som et helhetlig og gammelt kulturlandskap. Den eksisterende veien E 134 er et nyere inngrep som har blitt tilpasset terrenget. Det har også blitt bygd noen nyere hus i området uten at helhetspreget i kulturlandskapet har blitt ødelagt.

Den tradisjonelle jordbruksdriften har skapt biologiske og kulturhistoriske verdier i Rullestad som i stor grad er bevart og i god stand bl.a. to gardstun med flere gamle hus (f.eks. Perastovo fra slutten av 1700-tallet) og andre verdifulle kulturminner (som geil og postvei), et stølsområde (Borddalen) med fire støler, en forholdsvis artsrik beitemark i lia ovenfor Heimigarden og et større antall styvingstrær (ask, alm og eik). Det er i tillegg mange gamle veier og stier i området. Stølene har lang historie og særpreg med grisehus og eldhus på opprinnelig flere støler, og som tilholdsstad for motstandsbevegelsen under krigen (Skrunestølen). Med den aktive tradisjonelle driften på Rullestad er det også bevart mye kunnskap om tradisjonell jordbruksdrift og om utnyttelsen av de lokale ressursene, særlig om beiting av ulike beite- og stølsområder og styving av ulike treslag. Rullestad er lett tilgjengelig og har store estetiske og pedagogiske verdier. Fjellområdene er mye brukt som turområde. I henhold til kriteriene som ble brukt ved Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap (1994) vurderes Rullestad-området som et helhetlig kulturlandskap av nasjonal verdi.

Rullestad er et område med spesielt verdifullt kulturlandskap som fortsatt er i drift. Det er et stort antall kulturelle og biologiske verdier i dette helhetlig bevarte kulturlandskapsrommet.”

NVH mener at opplysningene i denne rapporten underbygger de synspunktene NVH tilkjenner i sin høringsuttalelse om Rullestad, som et spesielt verdifullt landskap av nasjonal verdi, som er sårbart for inngrep av det omfang og den karakter som planene om Håfoss kraftverk representerer.

Med vennlig hilsen
Hordaland Naturvernforbund

Alexander Hovland
Saksbehandler